

Nr 639

Av herr Tobé m. fl., om inrättande vid Uppsala universitet av en personlig professur i entomologi för laboratorn Bertil Kullenberg.

(Lika lydande med motion nr 491 i Första kammaren)

Entomologi är vetenskapen om insekter, och den behandlar alltså den i särklass största av alla djurgrupper. Ämnet täcker ett utomordentligt omfattande och viktigt forskningsfält, som bättre behöver tillgodoses i vårt land.

Vid Uppsala universitet är ämnet företrätt av en laboratur som sedan år 1948 innehaves av Bertil Kullenberg. I sin framställning till årets petita har biologisk-geografiska sektionen vid universitetet ställt upp en omvandling av laboraturen i entomologi till professur i samma ämne på första angelägenhetsgrad bland sju angelägenhetsgraderade önskemål och sju därefter följande utan ordningsföljd. Sektionen föreslår samtidigt laborator Bertil Kullenberg som professurens förste innehavare.

I den översikt över universitetskanslersämbetets förslag till nya tjänster, som redovisas på sid. 269 i statsverkspropositionen, åttonde huvudtiteln, är en personlig professur i entomologi vid Uppsala universitet för laborator Kullenberg upptagen för budgetåret 1967/68. Ämbetets förslag har inte av departementschefen upptagits i statsverkspropositionen.

Kännedomen om insekternas artutveckling har sedan länge varit en grundförutsättning för ärftlighetslärans utveckling. I senare tid har skadedjursbekämpning genom bl. a. biocider medfört en ytterligare aktivitet inom entomologivetenskapen. En rubbning av balansen i naturen som berör ingrepp mot vissa insektsarter kan te sig värdefull till en början. Men utan kännedom om arternas allmänna livsbetingelser och deras betydelse för det högre djurlivet och för växternas fortplantningsförhållanden kan ödesdigra ingrepp komma att göras. Entomologien har därför en vidsträckt tillämpning inom jordbruk och skogsbruk liksom då det gäller vattenregleringar och fiskerifrågor. Den är en vetenskap, som är direkt matnyttig för många bedömanden inom samhällsutvecklingen.

Laborator Bertil Kullenberg, som nu innehar laboraturen i entomologi vid Uppsala universitet, är en framstående företrädare för sin vetenskap. Innehavaren av professuren i entomologi vid Lunds universitet Carl H. Lindroth har sålunda i ett utlåtande den 13.2.1962 uttalat att Kullenberg är

en forskare av stora mått och för närvarande den entomolog inom landet som visat största förmåga att i sant darwinistisk anda förutsättningslöst angripa de biologiska fenomenens utveckling och anpassning. Hans kompetens till en professur i entomologi är ställd utom varje diskussion.

Vidare har professor Math. Thomsen vid veterinär- og lanbohöjskolen i Köpenhamn i ett utlåtande den 20.2.1962 i anslutning till ett år 1961 utkommet av Kullenberg författat verk bl. a. anfört:

Det er derfor for mig ingen tvivl om, at dr Kullenberg ved dette værk yderligere har øget sin i forvejen betydelige kompetens til at beklæde et professorat i entomologi med fältbiologi.

Laborator Kullenberg har särskilt visat sin mångsidighet vid uppbyggandet av en genom donation från Axel Axelson Johnssons fond tillkommen ekologisk fältstation på Öland. Han har där genom tillämpning av andra naturvetenskapers teknik vunnit väsentliga resultat i insekternas beteendemönster. Kullenbergs egna undersökningar har inneburit en modernisering av den ekologiska forskningen. Detta har bl. a. medfört nya vägar för bekämpning av skadeinsekter inom skogs- och jordbruk.

Med stöd av vad som i motionen anförts får vi hemställa,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om att en personlig professur i entomologi för laborator Bertil Kullenberg inrättas vid Uppsala universitet senast fr. o. m. budgetåret 1968/69.

Stockholm den 26 januari 1967

Erik Tobé (fp) Sten G. W. Wahlund (cp) Blenda Ljungberg (h)

Nr 640

Av herr Wahlund m. fl., om inrättande vid tekniska högskolan i Stockholm av en personlig professur i biokemisk teknologi för docenten L. Enebo.

(Lika lydande med motion nr 492 i Första kammaren)

Stockholm den 26 januari 1967

S. G. W. Wahlund (cp)

Ingemar Mundebo (fp) Blenda Ljungberg (h) Nils Kellgren (s)
